

A young boy with dark hair, wearing a blue long-sleeved shirt, is shown from the chest up, looking upwards and to the left. The background is a vibrant, abstract composition of blurred colors including purple, green, orange, and yellow, suggesting a dynamic or artistic setting. The overall mood is one of wonder and curiosity.

Trygghetsbokslut
2008

Vad då trygghetsbokslut?

Vi vill ge dig en sammanställd bild och summerande beskrivning av det trygghets- och säkerhetsarbete som bedrivits i Näslanda kommun (läs Näsjö kommun och Vetlanda kommun) under 2008. Hur gör man då? Ja, vi har gjort en sammanställning över trygghetsarbetet – ett trygghetsbokslut.

Ett bokslut är en årlig beskrivning av plus- och minusposter. I ett bokslut görs sällan några analyser av arbetets resultat, så ej heller i vår version. Hur vårt arbete, och alla de aktiviteter som vi genomfört under 2008, påverkat färden mot de politiskt antagna säkerhetsmålen lämnar vi därhän i detta dokument. Analysen av tryggheten och dess utveckling på Höglandet får anstå till 2010 då det är dags för en regelrätt utvärdering. Den analysen blir sedan grunden för nästkommande mandatperiods handlingsprogram.

Utgångspunkten

I januari 2008, efter knappt ett års skrivarbete och en förankringsprocess på bred front, antog tre parter, Höglandets räddningstjänstförbund och dess medlemmar Näsjö kommun och Vetlanda kommun ett gemensamt handlingsprogram. Handlingsprogrammet är påbjuden i Lag om skydd mot olyckor och något varje kommun ska ha som ledstjärna i sitt säkerhetsarbete. Ansvaret för att ta fram och leda arbetet med handlingsprogrammet har medlemskommunerna överfört till förbundet.

Ett gemensamt handlingsprogram må ha varit ett litet steg för mänskligheten, men för oss var det ett stort kliv framåt mot ett samordnat och systematiserat säkerhetsarbete. Arbetet i sig var på intet vis någon nyhet. Nej, samtliga tre organisationer hade jobbat, olika intensivt, med säkerhetsfrågorna; på vissa håll föredömligt, på andra håll i ganska blygsam omfattning. Det nya var att handlingsprogrammet förde med sig tolv mål som tre organisationer – med sina lokala, regionala och statliga samarbetspartner – tillsammans ska försöka uppnå under mandatperioden.

Omvärlden

Trygghets- och säkerhetsfrågorna är i dag mer uppmärksammade än någonsin. Begreppen innefattar frågor som är centrala för de flesta människor och är viktiga som välfärds- och attraktivitetsfaktorer. Sveriges kommuner och Landsting (SKL) och Räddningsverket (SRV) har tagit upp trygghet och säkerhet i ett jämförelseprojekt 2008. Jämförelsen har gjorts mellan kommuner och indikatorer för skydd och säkerhet. Vi har valt att redovisa *Öppna jämförelser* i trygghetsbokslutet utifrån att det visar på hur vi arbetar med frågorna i förhållande till övriga kommuner. Vår förhoppning är att *Öppna jämförelser* kommer att genomföras varje år och ge oss möjlighet att läsa ut trender för vårt område Nässjö och Vetlanda.

Indikatorer

Antal slutenvårdade till följd av oavsiktliga skador (olyckor) per 1 000 invånare för 2004 till 2006.

■ Nässjö 16,3

■ Vetlanda 17,1

Antal slutenvårdade till följd av avsiktliga självdestruktiva handlingar per 1 000 invånare för 2002 till 2007.

■ Nässjö 0,81

■ Vetlanda 0,79

Antal utvecklade bränder i byggnad per 1 000 invånare för 2003 till 2007.

■ Nässjö 0,60

■ Vetlanda 0,89

Modellberäknat värde mellan antalet verkligt utvecklade bränder i byggnad och modellberäknade värden för 2003 till 2007.

■ Nässjö Färre än

■ Vetlanda Lika många

Antal anmälda brott totalt per 1 000 invånare för 2005 till 2007.

■ Nässjö 93,9

■ Vetlanda 86,3

Antalet anmälda våldsbrott per 1 000 invånare för 2005 till 2007.

■ Nässjö 7,0

■ Vetlanda 6,9

Hur snabbt får invånare tillgång till räddningstjänst, medelvärde.

■ Nässjö 6,7

■ Vetlanda 9,4

Hur snabbt får invånare tillgång till ambulans, medelvärde.

■ Nässjö 10,5

■ Vetlanda 11,8

Samverkar landstinget med kommuner om insatser i väntan på ambulans.

■ Nässjö Nej

■ Vetlanda Nej

Förebyggande hembesök: Kommuner som angett att de regelbundet besöker äldre personer över en viss ålder.

■ Nässjö Nej

■ Vetlanda Ja

Kommunala tillsyner: Antal tillsyner som görs enligt LSO i förhållande till verksamheter med krav på skriftlig redogörelse.

■ Nässjö 0,48

■ Vetlanda 0,48

Säkerhetsutbildning: Personer per 1 000 invånare som erhållit utbildning av kommunen i säkerhetsfrågor.

■ Nässjö 62,7

■ Vetlanda 62,7

Krishanteringsförmåga: Kommunens egen bedömning av sin förmåga att upprätthålla viktiga verksamheter i kris.

■ Nässjö
Helt uppnådd

■ Vetlanda
Helt uppnådd

Samlad bild och samordning: Kommunens egen bedömning av sin förmåga att samordna och ge en samlad bild av sin krisberedskap.

■ Nässjö
Inte uppnådd

■ Vetlanda
Inte uppnådd

Kostnader för räddningstjänst per invånare.

Nässjö 731 kr

Vetlanda 715 kr

Ersättning för krishantering per invånare.

Nässjö 25,7 kr

Vetlanda 27 kr

Statistiska fakta

Årets insatsstatistik för Höglandets räddningstjänstförbund visar på ett fortsatt högt antal larm om man jämför ett antal år bakåt, dock har summa insatser inom förbundets område minskat från 756 st år 2007 till 706 st år 2008. Vad som är mest oroväckande är att antalet trafikolyckor som förbundet har larmats till har ökat från 103 till 132. Tre personer omkommit i trafikolyckor under året.

Vad det gäller brand i byggnad har de insatserna minskat från 107 till 94 medan antalet bränder ej i byggnad ökade från 79 till 87.

Stora olyckor som inneburit stora materiella kostnader under året är industribränderna på Brikettenergi i Malmbäck samt FIAB i Forserum. Branden på personalavdelningen på Nömmebergs vårdhem samt tankbilsolyckan i Lindshammar är andra exempel på olyckor med stora materiella kostnader samt i tankbilsolyckans fall stora saneringskostnader.

Målen

Målen i handlingsprogrammet tar sin ansats i portalparagrafen i Lag om skydd mot olyckor: "Bestämmelserna i denna lag syftar till att i hela landet bereda människors liv och hälsa samt egendom och miljö ett, med hänsyn till lokala förhållanden, tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor". Utifrån en tydlig malkedja som inbegriper de tre organisationernas visioner och ett övergripande säkerhetsmål kopplas tolv effektmål.

Internt skydd

- Kommunernas kostnader i samband med materiella skador ska minska under 2007-2010 jämfört med 2003-2006.
- Andelen medborgare som känner sig trygga i mötet med kommunens personal, lokaler och utrustning ska öka.
- Även den medarbetare som har en särskilt utsatt arbetsituation ska uppleva sin arbetsplats som trygg och säker.

Olycka/brand

- Självdestruktivt beteende och självmord ska minska under 2007-2010 jämfört med 2003-2006.
- Antalet skadade och dödade i trafiken ska minska under 2007-2010 jämfört med 2003-2006.
- Antalet fallolyckor ska minska under 2007-2010 jämfört med 2003-2006.
- Den som drabbas av olycka/brand eller kris-situation ska uppleva att de blir psykosocialt väl omhändertagna.
- En övervägande majoritet av dem som bor vid en anläggning/företag som bedriver farlig verksamhet ska uppleva sitt boende som tryggt.
- Antalet materiella skador som uppskattas kosta mer än en miljon kronor ska minska 2007-2010 jämfört med 2003-2006.

Krissituation

- Andelen kommuninvånare, som vet hur var och en kan bidra för att minska konsekvenserna av en krissituation ska öka.
- Kommunens medborgare ska ha tillgång till snabb, korrekt och målgruppsanpassad information i krissituation.
- Kommunens infrastruktur ska ha en sådan funktion som medför att människors hälsa inte äventyras.

Vad är gjort?

En hel del faktiskt. Listan av både stora och små insatser skulle kunna göras väldigt lång. Det är dock inte meningsfullt att här rada upp spaltvis med aktiviteter, därför vill vi presentera ett axplock som visar på både bredd och djup i vårt säkerhetsarbete. Vill du studera hela listan av aktiviteter ja, då är du välkommen till www.raddningstjansten.com.

Internt skydd

Under året har kunskapsnivån i hjärt-/lungräddning och brandsäkerhet säkerställt. Samtliga organisationer grundutbildar och repetitionsutbildar enligt ett rullande schema med 3-4 års intervall. Målet är att alla medarbetare ska ha tillräckliga kunskaper för att kunna hjälpa till vid till exempel ett hjärtstillestånd tills dess att professionell hjälp ansluter. Brandsäkerhetsutbildningarna säkerställer att personalen kan utföra riskanalyser på den egna arbetsplatsen och att utrymningsövningar genomförs regelbundet för både personal och brukare.

De kommunala fastigheterna är i varierande grad försedda med inbrotts- och/eller brandlarm. I samband med större ombyggnationer är dock regeln att även detta ska installeras. Det pågår också utredningar i båda medlemskommunerna kring behovet av till exempel personlarm och övervakningskameror.

I Vetlanda kommun finns god rutin kring en enhetlig incidentrapportering till särskilt system, ett arbete som under 2008 ytterligare har förfinats. Inom Nässjö kommun och Höglandets räddningstjänstförbund är detta arbete inte sammanhållet och ännu i sin linda.

Olycka/brand

Under året har arbetet i den organisationsöverskridande (kommunerna, förbundet, NTF, polisen med flera) trafiksäkerhetsgruppen fortsatt. Säkra skolvägar, miljö för gång- och cykeltrafikanter har varit viktiga arbetsområden. Gruppen genomförde under hösten sin årliga reflex- och zebrakampanj med gott genomslag i media. Kommunerna har också delat ut gratis reflexer till allmänheten och i Vetlanda kommun har för tredje året i rad projektet "En påse sand" framgångsrikt genomförts. Projektet innebär att kommunen placerat ut mindre påsar med sand som

allmänheten kan ta med sig för att vid halka sanda den egna infarten, uppgången eller trappan. Påsarna finns att hämta vid till exempel apotek, banker, livsmedelsbutiker. Syftet är att minska antalet fallolyckor. Förberedelser har tagits för att samma service ska erbjudas invånarna i Nässjö kommun under 2010.

Under året har särskilda informationskampanjer genomförts för att minska antalet fall bland äldre. Inom omsorgsförvaltningen i Nässjö kommun har särskild läkemedelsutbildning genomförts för att öka medarbetarnas kunskap om hur mediciner kan påverka risken för fall. Den sedan tidigare inrättade servicen i Nässjö kommun "Fixar-Affe" har under året mötts av en ökande efterfrågan. För att minska antalet självmord har HRF deltagit i länsgemensam utbildning. Förbundet har också varit aktiv i utbildningsinsatser som medlemmarnas förvaltningar genomfört. Barn- och utbildningsförvaltningen i Nässjö kommun har utbildat personal för att fänga upp och förhindra självdestruktivt beteende och självmord.

Krissituation

Under året har arbete påbörjats inom förbundet och kommunerna för att ta fram en trycksak som vänder sig till allmänheten med tips och råd i olika krissituationer. Broschyren tar upp allt från hur man larmar räddningstjänst till hur fallolyckor kan undvikas.

Särskilda planer för kriskommunikation är framtagna och informationspersonalen är väl förberedd och tränas regelbundet. Kontakten mellan organisationernas informatörer är väl upparbetad och har under året utvecklats ytterligare till att bli ett stöd att använda sig av om särskild informationsinsats snabbt skulle krävas.

Samhällets tekniska service har stabiliserats ytterligare. I Nässjö kommun har kraftvärmeverket försetts med fullt utbyggd reservkapacitet. Elnätet med tillhörande anläggningar ses över och förnyas kontinuerligt. Nässjö kommun har investerat i två mobila reservkraftverk och under året har också kommunens största äldreboende fått tillgång till stationär reservkraft.

Båda kommunerna har under året ägnat tid och kraft åt att utreda och inrätta vattenskyddsområden för att säkerställa kommunens vattenförsörjning.

*Referenser: Öppna jämförelser 2008, trygghet och säkerhet.
Utgiven av Sveriges kommuner och Landsting 2008*

NÄSSJÖ KOMMUN

VETLANDA
KOMMUN

